

NK-KSE.431.1.37.2022.MJ

Pan
Michał Piszko
Burmistrz Kłodzka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25-27 października 2022 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennego upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 19 października 2022 r. nr: NK-KSE.0030.123.2022.MJ, kontroler z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Magdalena Janiszewska – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadził w Urzędzie Miasta w Kłodzku (plac Bolesława Chrobrego 1, 57-300 Kłodzko) kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności³ – zwanej dalej „u.e.l.”.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półroczu 2022 r. nr NK-KSE.430.5.2022.AG.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL,
- odmowa udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Michał Piszko - Burmistrz Kłodzka. Zadania z kontrolowanego zakresu były realizowane przez dwóch

¹ Dz.U. z 2020 r., poz. 224.

² Dz.U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.

³ Dz.U. z 2022 r., poz. 1191.

inspektorów (jeden z ww. pracowników pracował do 26 kwietnia 2021 r.) oraz podinspektora. Nadzór nad ich realizacją sprawował Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Realizację przez Burmistrza Kłodzka zadań z zakresu administracji rządowej polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności oceniono negatywnie.

USTALENIA KONTROLI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie.

W kontrolowanym okresie wydano 53 decyzje administracyjne, 11 zostało poddanych kontroli. Trzy spośród kontrolowanych spraw zakończono umorzeniem postępowania⁴. W pięciu przypadkach organ wydał decyzję w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego⁵. Dwie sprawy zakończyły się decyzją w sprawie zameldowania, wydaną na podstawie art. 31 ust. 2 u.e.l.⁶. Jednocześnie we wskazanym okresie organ wydał 1 decyzję w sprawie odmowy zameldowania, na podstawie art. 31 ust. 1⁷.

W toku kontroli stwierdzono, iż organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym. We wszystkich sprawach, w których było to wymagane, do akt załączony został dokument potwierdzający wpłatę opłaty skarbowej w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁸.

Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Strony zawiadamiane były o wszczęciu postępowania, na podstawie art. 61 § 4 k.p.a.⁹.

Wszczęte postępowania administracyjne zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a. zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

W przypadku spraw, które zakończyły się wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania, strony zostały poinformowane o możliwości złożenia wniosku o zwrot opłaty skarbowej.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., sporządzane są zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹⁰.

⁴ USC.5343.34.2022.AP, USC.5343.4.2022.AP, USC.5343.37.2021.KG.

⁵ USC.5343.2.2021.KG, USC.5343.30.2021.KG, USC.5343.51.2021.AP, USC.5343.58.2021.AP, USC.5343.11.2022.AP.

⁶ USC.5343.18.2021, USC.5343.44.2021.AP.

⁷ USC.5343.46.2021.AP. W piśmie z 17 października 2022 r. poinformowano, że pod tą sygnaturą zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. W trakcie czynności kontrolnych w siedzibie jednostki ustalono, że jednak była to decyzja o odmowie zameldowania.

⁸ Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2142 ze zm.).

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz.2000 ze zm.) – zwana dalej k.p.a.

¹⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

Z udostępnionych w trakcie czynności kontrolnych akt sprawy nr USC.5343.4.2022.AP, nie wynikało kto jest właścicielem lokalu, którego ww. postępowanie dotyczy. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r., nr USC.530.7.2022.AP¹¹ wskazano, że:

„Najemcą mieszkania, którego dotyczy postępowanie nr USC.5343.4.2022.AP była L.Ż. (utrata tytułu do lokalu). Mieszkanie należy do Gminy Miejskiej Kłodzko.”

Zauważyć należy, że z akt przedmiotowej sprawy nie wynikało, aby organ dokonał tych ustaleń w odpowiednim czasie, dlatego też stwierdzić należy, że nie ustalił właściwie kręgu stron ww. postępowania. Podkreślenia wymaga, iż jeśli wnioskodawca nie był stroną, organ obowiązany był wydać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 61a § 1 k.p.a. Niemniej organ dopiero w toku postępowania uzyskał informację, że wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego do lokalu (notatka służbowa z dnia 22 lutego 2022 r.). W związku z powyższym wydał decyzję w sprawie jego umorzenia. Przy czym zauważyć należy, iż przed wydaniem ww. decyzji (24 lutego 2022 r.) a po powzięciu informacji o utracie ww. tytułu prawnego, przeprowadzono oględziny lokalu, którego dotyczy postępowanie, a 7 marca 2022 r. sporządzono zawiadomienie o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, co jest niezrozumiałe. Ponadto decyzję w przedmiotowej sprawie wydano dopiero 23 maja 2022 r., co stanowi naruszenie zasady szybkości postępowania. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, iż:

„(...) Wnioskodawca zobowiązał się do dostarczenia tytułu prawnego do lokalu. Lokal jest własnością Gminy Miejskiej Kłodzko.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i dokonaniu czynności w sprawie, wydano decyzję o umorzeniu postępowania.”

Przedmiotowe wyjaśnienia nie zostały uwzględnione. Postępowanie przeprowadzono nieprawidłowo. Mając na uwadze, iż właścicielem lokalu była Gmina, posiadanie (lub brak) tytułu prawnego do lokalu, jako fakt, który powinien być znany organowi z urzędu (art. 77 § 4 k.p.a.), nie wymagał udowodnienia. Jako przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości wskazać należy nieprzestrzeganie procedur.

Ponadto odnosząc się do pozostałych kwestii stwierdzonych w trakcie kontroli ww. postępowania, we wskazanym piśmie z 30 listopada 2022 r. wyjaśniono, że:

„Oględziny oraz zawiadomienia o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów sporządzono, ponieważ początkowo błędnie nie stwierdzono braku tytułu prawnego do posiadania lokalu przez wnioskodawczynię.

Decyzję wydano w dniu 23.05.2022r., z uwagi na braki personalne”.

Powyższe należy uznać za kolejne przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości.

Kontrola wykazała także, że w sprawie USC.5343.37.2021 organ pismem z 1 września 2021 r. wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o przedłożenie dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu, którego dotyczyło podanie. Zauważyć należy, że również to mieszkanie było własnością Gminy, a więc organ mógł sam dokonać przedmiotowych ustaleń. Z wyjaśnień z 30 listopada 2022 r. wynika, iż:

¹¹ Wyjaśnienia z 30 listopada 2022 r. nr USC.5.7.2022.AP, podpisane z upoważnienia Burmistrza przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego – zwane dalej wyjaśnieniami z 30 listopada 2022 r.

„Strona została wezwana do uzupełnienia wniosku o przedłożenie dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu, gdyż nie zostało wskazane w podaniu, iż mieszkanie jest własnością Gminy Miejskiej Kłodzko, a postępowanie zostało przeprowadzone na żądanie strony”.

Podkreślenia wymaga, że właściwe ustalenie kręgu stron należy do obowiązku organu, w związku z powyższym powinien dokonać przedmiotowych ustaleń we własnym zakresie, np. w oparciu o dostępne rejestry (zgodnie z art. 220 k.p.a.), a w przypadku braku możliwości (co w przypadku lokalu stanowiących własność gminy, nie powinno mieć miejsca) wezwać wnioskodawcę do przedstawienia tytułu prawnego do lokalu, na podstawie art. 50 k.p.a. Tymczasem jako podstawę prawną ww. pisma wskazano art. 64 § 2 k.p.a., który dotyczy braków formalnych wniosku (przy czym podkreślić należy, że dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu nie stanowi braku formalnego podania) oraz „załącznik do art. 4” ustawy o opłacie skarbowej (wykaz o którym mowa w art. 4 stanowi załącznik do ustawy i nie ma powiązania z tytułem prawnym do lokalu). W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Podstawa prawna w piśmie została wskazana omyłkowo”.

W związku z powyższym za przyczynę nieprawidłowego wezwania należy uznać omyłkę pracownika.

W toku kontroli stwierdzono również fakt wezwania do uzupełnienia wniosku poprzez przedłożenie tytułu prawnego do lokalu w sprawie nr USC.5343.18.2021. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„W sprawie USC.5343.18.2021 wnioskodawca został wezwany do przedłożenia tytułu lokalu ze względu na brak możliwości wglądu przez pracownika do umowy najmu (niemożność potwierdzenia tego faktu we własnym zakresie - brak pracownika ZAMG GM Sp. z o.o. - Covid-19 - brak pracownika zastępującego)”.

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Fakt, iż organ nie dysponuje informacjami na temat lokali stanowiących własność Gminy, świadczy o problemach organizacyjnych Urzędu i nie może działać na niekorzyść strony postępowania (wezwanie zawiera rygor odmowy wszczęcia postępowania). Przedmiotowe wezwanie, tak jak poprzednio opisane pisma w tej sprawie, również zawiera błędną podstawę prawną.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że organ w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania wskazuje błędną datę ich wszczęcia. Wskazać należy, że w myśl art. 61 § 3 k.p.a. datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Tymczasem w zawiadomieniu z dnia 28 stycznia 2021 r. nr USC.5343.2.2021.KG wskazano, że postępowanie zostało wszczęte 28 stycznia, pomimo iż wniosek w sprawie wpłynął do Urzędu 25 stycznia 2021 r. Podobna sytuacja dotyczy spraw nr USC.5343.30.2021.KG¹², USC.5343.51.2021.APW,¹³ USC.5343.58.2021.AP¹⁴. Natomiast sprawie USC.5343.37.2021.KG jako dzień wszczęcia postępowania nieprawidłowo wskazano dzień uzupełnienia wniosku przez stronę o dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu. Podkreślić należy, że data wszczęcia postępowania

¹² Wniosek wpłynął do Urzędu 26 lipca 2021 r., w zawiadomieniu z 30 lipca 2021 r. jako datę wszczęcia postępowania wskazano 28 lipca 2021 r.

¹³ Wniosek wpłynął do Urzędu 22 października 2022 r., w zawiadomieniu z 4 listopada 2021 r. jako datę wszczęcia postępowania wskazano 25 października 2021 r.

¹⁴ Wpływ wniosku – 28 września 2021 r., data wszczęcia postępowania wskazana w zawiadomieniu – 29 września 2021 r.

stanowi istotny element ww. zawiadomienia m.in. z uwagi na termin przewidziany dla załatwienia sprawy.

Jednocześnie stwierdzono, że w toku prowadzonych postępowań strony nie zostały poinformowane o treści art. 41 k.p.a. Zauważyć należy, że organ administracji ma obowiązek pouczenia strony o obowiązku powiadomienia o zmianie adresu, a brak takiego pouczenia stanowi naruszenie zasady informowania stron¹⁵.

W toku kontroli stwierdzono, że w pismach dotyczących poinformowania stron o planowanych przesłuchaniach świadków¹⁶ oraz w wezwaniu strony do złożenia zeznań z 16 oraz 20 lutego 2022 r. nr USC.5343.51.2021.KG zawarto pouczenia o możliwości ukarania grzywną. W związku z powyższym wskazać należy, że błędne jest pouczanie stron o skutkach prawnych niezastosowania się do wezwania, tj. o treści art. 88 k.p.a. W myśl ww. przepisu kto, będąc obowiązany do osobistego stawienia się (art. 51 k.p.a.), mimo prawidłowego wezwania nie stawił się bez uzasadnionej przyczyny jako **świadek lub biegły** albo bezzasadnie odmówił złożenia zeznania, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin albo udziału w innej czynności urzędowej, może być ukarany przez organ przeprowadzający dowód grzywną (...). W związku z powyższym, ten środek przymusu może być orzekany wobec świadków, biegłych i osób trzecich, natomiast organ nie może nałożyć grzywny na stronę, w przypadku niestawienia się. Do przesłuchania stron nie stosuje się, zgodnie z art. 86 k.p.a., żadnych środków przymusu¹⁷. Strony natomiast powinny być pouczone o treści art. 79 § 2 k.p.a., który wskazuje, iż strona ma prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu, może zadawać pytania świadkom, biegłym i stronom oraz składać wyjaśnienia. Natomiast w przedmiotowych pismach wskazano jedynie, iż „w przesłuchaniu może wziąć udział strona postępowania”.

W udostępnionych aktach sprawy nr USC.5343.2.2021.KG nie znajdowały się potwierdzenia doręczenia stronom zawiadomienia o oględzinach z dnia 24 lutego 2021 r. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Zawiadomienie wnioskodawczyni o terminie przeprowadzenia oględzin zostało dokonane podczas rozmowy telefonicznej (tak ustalono z wnioskodawczynią z uwagi na jej przebywanie poza miejscem zamieszkania, tj. na jej wyraźną prośbę), natomiast kurator do doręczeń został poinformowany pisemnie - kopia potwierdzenia odbioru.”

Na wstępie wyjaśnić należy, że rozmowy telefoniczne ze stroną powinny znaleźć odzwierciedlenie w aktach sprawy. W związku z powyższym należy w takiej sytuacji sporządzić notatkę służbową z przeprowadzonej rozmowy, zgodnie z dyspozycją art. 72 k.p.a., która wskazuje, iż *czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności*. Odnosząc się do kwestii zawiadomienia strony o oględzinach, podkreślić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 79 § 1 k.p.a. strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem. Datą zawiadomienia strony o miejscu i dniu przeprowadzenia dowodów jest dzień doręczenia zawiadomienia stronie. W udostępnionych aktach sprawy nie znajduje się potwierdzenie

¹⁵ Vide Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 12 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Kr 646/16.

¹⁶ Dot. pisma nr USC.5343.11.2022.KG z 7 czerwca 2022 r. oraz pisma nr USC.5343.51.2021.KG z 20 grudnia 2021 r.

¹⁷ B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Art. 86 k.p.a., wyd. 17, Warszawa 2021.

skutecznego zawiadomienia strony o oględzinach. Podkreślenia wymaga, że w myśl art. 14 § 1a k.p.a. sprawy należy prowadzić (...) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Zauważyć należy, że przepisy nie przewidują możliwości telefonicznego zawiadamiania stron o oględzinach. Jedynie w przypadku wezwań art. 55 § 1 k.p.a. wprowadza taką możliwość, przy zachowaniu odpowiedniej procedury, pod warunkiem zaistnienia *sytuacji niecierpiącej zwłoki* (przy czym zauważyć należy, że przepisy regulujące wezwania zawiera rozdział 9, działu I k.p.a., a omawiane zawiadomienie rozdział 4, działu II, dotyczący dowodów). Telefoniczne zawiadomienie nie wyczerpuje w pełni postanowień art. 79 § 1 k.p.a.¹⁸. Natomiast zachowanie wymagań art. 79 jest bezwzględny obowiązkem organu administracji państwowej¹⁹. Naruszenie tego obowiązku stanowi naruszenie przepisów o postępowaniu administracyjnym, które może mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur.

Odnosząc się do kwestii doręczenia drugiego zawiadomienia nr USC.5343.2.2021.KG zauważyć należy, że zostało doręczone osobie nieuprawnionej (co zostanie opisane poniżej). Pismo sporządzone 24 lutego 2021 r. wysłano dopiero 8 marca 2021 r. (co zostanie opisane w części dotyczącej terminowości prowadzonych spraw). Przy tym termin oględzin wyznaczono na 10 marca 2021 r., a pismo doręczono 9 marca 2021 r., co jest niezgodne z dyspozycją ww. art. 79 § 1 k.p.a. Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również w postępowaniu USC.5343.44.2021.KG²⁰. Zauważyć należy, że poza faktem zbyt późnej wysyłki pisma, organ wyznaczając ww. termin nie uwzględnił treści art. 44 oraz art. 79 § 1 k.p.a.

Jednocześnie z udostępnionej dokumentacji wynika, że zawiadomienie z 1 września 2021 r. nr USC.5343.18.2021.KG o oględzinach, które miały się odbyć 17 września 2021 r., zostało wysłane do jednej ze stron 23 września 2021 r., a więc po wyznaczonym terminie. W związku z powyższym stwierdzić należy, że strona nie została o nich zawiadomiona.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że również w aktach sprawy nr USC.5343.30.2021 nie znajdują się potwierdzenia próby doręczenia stronom zawiadomienia o oględzinach (nazwanych przez organ „wizją lokalną”) z 30 lipca 2021 r. Podkreślić należy, że nie można uznać, iż strona została skutecznie zawiadomiona o oględzinach, jeżeli potwierdziła odbiór osobisty przedmiotowego pisma w dniu ich przeprowadzenia, gdyż jest to niezgodne z treścią ww. art. 79 § 1 k.p.a. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, iż: „Termin oględzin został ustalony telefonicznie ze stronami, na siedem dni przed terminem dokonania czynności. Z uwagi na problemy z doręczeniami pism (Covid-19), o czynnościach informowano strony telefonicznie”.

Powyższe wyjaśnienia także nie mogą zostać uwzględnione, z przyczyn opisanych powyżej.

Kontrola wykazała, iż także w aktach sprawy USC.5343.46.2022.KG nie znajdowały się potwierdzenia zawiadomienia stron o planowanych na dzień 25 stycznia 2022 r. oględzinach. W piśmie z 30 listopada 2022 wyjaśniono, iż:

„Strony zostały powiadomione. Kopia notatki służbowej została przekazana do wysłania w dniu sporządzenia odpowiedzi”.

Z przekazanej notatki wynika, iż jedna ze stron została powiadomiona telefonicznie. Mając na uwadze powyżej opisane uwagi dotyczące tej kwestii, przedmiotowe wyjaśnienia nie mogą

¹⁸ Por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 09-07-2008r., sygn. akt II SA/Sz 1079/07.

¹⁹ Vide wyrok NSA z dnia 13 lutego 1986 r., sygn. akt II SA 2015/85 (opubl. ONSA 1986, nr 1, poz. 13), wyrok WSA w Gdańsku z dnia 20 lutego 2007 r., sygn. akt I SA/Gd 876/06.

²⁰ Zawiadomienie o oględzinach z 5 listopada 2021 r., wysłano 15 listopada. Termin oględzin wyznaczony był na 19 listopada 2021 r.

zostać uwzględnione. Jednocześnie zauważyć należy, że w omawianym postępowaniu organ obowiązany był zapewnić czynny udział również drugiej stronie postępowania (najemcy lokalu). Dodatkowo w uzasadnieniu decyzji nr USC.5343.46.2021.AP widnieje zapis: „ustalono, że najemcami lokali są Pani K.W. i jej mąż (...). Mając na uwadze, iż stroną postępowania o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie każda osoba, która posiada tytuł prawny do nieruchomości, której postępowanie dotyczy (powyższe stanowisko potwierdza uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II OPS 1/11), również drugi najemca powinien brać udział w przedmiotowym postępowaniu w charakterze strony, niemniej został pominięty. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z dyspozycją art. 61 § 4 k.p.a. o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Natomiast w myśl art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. fakt, iż strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu może stanowić przesłankę wznowienia postępowania. Dlatego też przedmiotowa nieprawidłowość ma znaczący wpływ na ocenę końcową kontrolowanego zagadnienia. Przyczyną jej powstania było nieprzestrzeżenie procedur.

W trakcie czynności kontrolnych zauważono, że w sprawie USC.5343.30.2021 organ przeprowadził oględziny dwukrotnie. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Oględziny zostały przeprowadzone dwukrotnie z uwagi na Covid-19 u jednej ze stron. Omyłkowo pismo o wszczęciu postępowania i przeprowadzeniu oględzin zostało wysłane jednej ze stron w późniejszym terminie”.

Wyjaśnień nie uwzględniono. Z akt postępowania nie wynika, aby jedna ze stron była chora w czasie przeprowadzania oględzin. Natomiast na podstawie przedstawionej dokumentacji można stwierdzić, iż strona nie została w odpowiednim czasie zawiadomiona o wszczęciu postępowania, ani o planowanych na 23 sierpnia 2021 r. oględzinach. Wniosek wpłynął do Urzędu 26 lipca 2021 r. Termin późniejszy, o którym mowa w ww. wyjaśnieniach to wysłanie 10 września 2021 r. pism z 30 sierpnia 2021 r. Powyższe stanowi naruszenie zasad postępowania administracyjnego, w tym zasady udzielania informacji, szybkości postępowania, zasady pogłębiania zaufania. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r., wskazano wprawdzie, iż strony zostały poinformowane o oględzinach ustnie (str. 1, pkt 6), niemniej powyższe nie znajduje odzwierciedlenia w aktach sprawy i nie jest spójne z wyjaśnieniami odnośnie późniejszego wysłania zawiadomień, dodatkowo na wniosku odnotowano nr telefonu tylko do jednej ze stron. Mając na uwadze powyższe oraz uwagi dotyczące telefonicznego zawiadamiania stron, opisane już uprzednio, wyjaśnienia w tym zakresie nie zostały uwzględnione.

Kontrola wykazała nieprawidłowości w materiale dowodowym zgromadzonym w postępowaniu nr USC.5343.2.2021.KG. W treści protokołu oględzin z 10 marca 2021 r., znajdującym się w aktach sprawy, zawarto zapis, że dotyczy „wymeldowania/zameldowania na pobyt stały/czasowy Tomasz Ch.” (postępowanie dot. Marka Ch.). Jednocześnie w zawiadomieniu o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów z 15 marca 2021 r. również zawarto informację, że sprawa dotyczy wymeldowania Pana Tomasza Ch. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Protokół oględzin jak i zawiadomienie o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów dotyczy tego postępowania. Imię Tomasz zostało omyłkowo użyte, sprawa nr USC.5343.2.2021.KG, dotyczyła Pana Marka Ch.”.

W związku z powyższym wskazać należy, że organ powinien dołożyć należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji w toku postępowania, w szczególności w zakresie oznaczania stron. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości był błąd pracownika.

W toku kontroli stwierdzono, iż w aktach sprawy USC.5343.2.2021.KG znajdują się postanowienia sądu o ustanowieniu dla strony kuratora dla potrzeb dwóch postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez Komornika Sądowego. Na podstawie przedstawionych w toku kontroli akt sprawy, nie sposób potwierdzić, aby organ dokonał weryfikacji ich prawomocności. Przy czym uznał, iż przedmiotowe postanowienia można respektować w postępowaniu administracyjnym w sprawie wymeldowania osoby nieobecnej, dlatego też nie wystąpił do sądu o ustanowienie kuratora dla ww. osoby na potrzeby przedmiotowego postępowania. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Dokonano weryfikacji prawomocności postanowień sądu o ustalenie kuratora do doręczeń dla osoby nieobecnej, podczas przedstawienia dokumentacji w urzędzie miasta. Organ nie wystąpił do sądu o ustanowienie kuratora, ponieważ kuratorem do zastępowania nieznanego z miejsca pobytu dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym oraz kuratorem do doręczeń dla osoby nieobecnej był wskazany postanowieniem sądu, adwokat p. Tadeusz Piskorz - Deneszewki. W rozmowie z nim ustalono, że został ustanowiony we wszystkich sprawach urzędowych i poprosił o przesyłanie do niego korespondencji”.

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Dalsze respektowanie umocowania do działania za stronę kuratora ustanowionego przez sąd powszechny na etapie postępowania i – co warto podkreślić: na potrzeby tego postępowania - traci rację bytu²¹. Wyznaczenie przez sąd powszechny przedstawiciela dla osoby nieobecnej, której przysługuje status strony **w danym postępowaniu** administracyjnym, następuje na podstawie art. 184 KRO²². Mając na uwadze powyższe podkreślić należy, że organ obowiązany był w przedmiotowym przypadku zapewnić nieobecnej stronie udział w prowadzonym postępowaniu, poprzez wystąpienie do sądu o ustanowienie kuratora, na podstawie art. 34 § 1 k.p.a.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że zawiadomienie nr USC.5343.51.2021.AP o wszczęciu postępowania oraz sygnalizację o nowym terminie załatwienia sprawy wysłano do p. M. P. na adres (...) 71/1 Kłodzko, a wezwanie do złożenia wyjaśnień z 20 grudnia 2021 r. na adres (...) 51/4 Kłodzko (we wniosku jako adres strony została podana ul. (...) 51/4, w aktach brak adnotacji dotyczącej ustalenia innego adresu strony). Jednocześnie zawiadomienie o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym oraz decyzję w sprawie wysłano na adres (...) 51/4, przy czym strona w protokole przesłuchania z 8 marca 2022 r. wskazała, że obecnie przebywa pod nr 71/1. W ww. piśmie z 30 listopada 2022 r. wyjaśniono, że:

„Zawiadomienie o wszczęciu postępowania zostało wysłane omyłkowo na adres ul. (...) 71/1, gdyż tam p. M. P. posiada meldunek.

Pani (...) poprosiła w rozmowie telefonicznej o przekazanie pisma pod adres korespondencji, tj. ul. (...) 51/4, z uwagi na godziny jej pracy i brak

²¹ Por. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt II GSK 20/18.

²² Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz red. prof. zw. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska.

możliwości odbioru przez nią dokumentu w terminie”.

Zauważyć należy, że fakt przeprowadzenia wskazanej rozmowy telefonicznej nie znajduje odzwierciedlenia w aktach sprawy. Za przyczynę powstania nieprawidłowości należy uznać nieprzestrzeganie procedur postępowania oraz błąd pracownika.

W postępowaniu nr USC.5343.58.2021.AP zawiadomienie o wszczęciu postępowania zostało sporządzone dopiero 25 listopada 2021 r., natomiast 28 września 2021 r. wpłynął formularz zgłoszenia wymeldowania, do którego dołączono odpis wyroku sądu dot. eksmisji. Organ początkowo nie zakwalifikował przedmiotowego zgłoszenia jako wniosku o wymeldowanie. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Zawiadomienie zostało sporządzone dopiero 25 listopada, z uwagi na absencję spowodowaną Covid-19, od 29.11 - 10.12.2021r. oraz braki personalne (brak zastępstwa).

Zgłoszenia nie potraktowano jako wniosku o wymeldowanie, ponieważ nie został on wypełniony i podpisany przez wnioskodawcę, a przez byłą małżonkę (wniosek podpisany i złożony przez nieuprawnioną osobę)”.

Mając na uwadze, że wymeldowania organ nie mógł dokonać w trybie czynności materialno – technicznej, gdyż zgłoszenia nie dokonała osoba uprawniona (a właściciel lokalu), przedmiotowe zgłoszenie należało potraktować jako wniosek o wymeldowanie w trybie przewidzianym w art. 35 u.e.l. Niedopuszczalne jest, aby organ nie procedował podania składanego przez stronę. Podkreślić należy, że również w przypadku gdyby organ uznał, iż osoba składająca podanie nie może być stroną postępowania o wymeldowanie, należy zakończyć sprawę poprzez wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, na podstawie art. 61a § 1 k.p.a.

W toku kontroli ustalono, że w sprawie USC.5343.46.2022.KG wysłano 2 zawiadomienia o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów (pisma z 9 lutego 2022 r. oraz 15 lutego 2022 r.). W przedmiotowych pismach nie wskazano przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, a mogły skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Podkreślić należy, że samo pouczenie o treści art. 79a § 1 k.p.a należy uznać za niewystarczające. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„W sprawie USC.5343.46.2021.KG wysłano dwa zawiadomienia o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, z uwagi na fakt, iż pierwsze pismo nie zostało odebrane przez strony. Brak wskazania przesłanek zależnych od strony wynikają z przeoczenia. Strona została poinformowana telefonicznie o sposobie zakończenia postępowania”.

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Fakt poinformowania strony nie znajduje odzwierciedlenia w aktach sprawy. Podkreślić należy, że treść ww. zawiadomienia musi uwzględniać informacje, o których mowa w art. 79a § 1 k.p.a. Natomiast sporządzanie kolejnego pisma o tej samej treści było zbędne, niemniej nie zostało to ocenione negatywnie. Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości był błąd pracownika oraz nieprzestrzeganie procedur postępowania.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w sprawie USC.5343.46.2021.AP organ wydał jedną decyzję dotyczącą wymeldowania dwóch osób. W związku z powyższym wyjaśnić należy, że postępowania meldunkowe dotyczące członków jednej rodziny spełniają wymogi wynikające z art. 62 k.p.a., wprowadzającego instytucję współuczestnictwa formalnego.

Postępowanie, w którym łącznie rozpatrywanych jest kilka spraw administracyjnych, kończy się wydaniem w każdej sprawie odrębnych decyzji²³.

Mając na uwadze podstawy prawne wydanych rozstrzygnięć stwierdzono, że we wszystkich decyzjach dotyczących umorzenia postępowania w sprawach o wymeldowanie, przywołano art. 105 § 2 k.p.a. w zw. z art. 31 u.e.l. Wskazać należy, że z uwagi na fakt, iż podstawa prawna decyzji musi być powołana dokładnie, ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów, zarówno prawa formalnego jak i materialnego²⁴, prawidłowo w przedmiotowych przypadkach powinien zostać przywołany art. 105 § 1 k.p.a., w zw. z art. 35 u.e.l.

Jednocześnie nieprawidłowo została powołana podstawa prawna w decyzjach nr USC.5343.18.2021, USC.5343.44.2021.AP (art. 31 ust. 2 u.e.l., zamiast art. 31 ust. 1 u.e.l.).

Ponadto zauważyć należy, że w decyzjach nr USC.5343.11.2022, USC.5343.34.2022, USC.5343.2.2021 wskazano nieaktualny, na dzień ich sporządzenia, publikator ustawy o ewidencji ludności. Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania.

Na 6 wydanych decyzjach²⁵ organ nie zamieścił adnotacji o opłacie skarbowej, co jest niezgodne z dyspozycją art. 8 ust. 3 ww. ustawy o opłacie skarbowej.

W toku kontroli stwierdzono, że decyzja nr USC.5343.34.2022.AP nie została doręczona jednej ze stron postępowania. Dodatkowo z akt postępowania nie wynika, na jakiej podstawie ustalono, że postępowanie podlegało umorzeniu. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Decyzji nr USC.5343.34.2022.AP nie doręczono p. D. B., gdyż adres jego przebywania nie jest znany, a postępowanie zostało umorzone. Osoba wymeldowana została 19.09.2022r. przez Ministra Właściwego ds. Informatyzacji Warszawa”.

Wyjaśnienie zostało uwzględnione odnośnie braku doręczenia decyzji (w rejestrze PESEL brak danych dot. aktualnego adresu). Niemniej podkreślić należy, że dokonanie stosownych ustaleń zarówno odnośnie adresu strony jak i faktu jej wymeldowania powinny znaleźć odzwierciedlenie w aktach prowadzonego postępowania, np. w formie adnotacji, o której mowa w art. 72 k.p.a.

Kontrola wykazała, że w nagłówkach pism, kierowanych do stron w toku postępowania administracyjnego, stosowano oznaczenie Urzędu Miasta w Kłodzku (aparatu pomocniczego), a nie organu gminy (Burmistrz Kłodzka), co jest praktyką nieprawidłową (właściwy nagłówek znajdował się jedynie na wydawanych decyzjach).

Na wysyłanych w toku postępowań pismach nie zamieszczano informacji co do sposobu wysyłki, o której mowa w § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej²⁶.

²³ B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Art. 62 k.p.a., wyd. 17, Warszawa 2021. Dodatkowo obszerne wyjaśnienia na ten temat przedstawiono w piśmie nr SOC-OP.621.1.166.2017.AB z 10 czerwca 2019 r.

²⁴ *Vide* M. Wierzbowski, R. Hauser (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego*. Komentarz, art. 107 k.p.a., wyd. 7, Warszawa 2021 r.

²⁵ USC.5343.2.2021.KG, USC.5343.30.2021.KG, USC.5343.51.2021.AP, USC.5343.58.2021.AP, USC.5343.11.2022.AP, USC.5343.46.2021.AP.

²⁶ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67, ze zm.) – zwanego dalej Instrukcją kancelaryjną.

Odnosząc się do terminowości prowadzonych postępowań zauważyć należy, że organ w sprawie USC.5343.30.2021 wydał decyzję dopiero 1 grudnia 2021 r., natomiast zawiadomienie o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów zostało doręczone stronom już 22 i 25 października 2021 r. Podkreślić należy, że w myśl art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Jednocześnie kontrola wykazała, że organ nie zastosował w ww. sprawie sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a. (postępowanie zostało wszczęte 26 lipca 2021 r.). W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Decyzja została wydana 01.12.2021r., ze względu na nieobecność pracowników (Covid- 19 od 25.11 do 10.12.2021r.) i braki personalne, przez co nie został zasygnalizowany nowy termin załatwienia sprawy”.

W związku z powyższym wyjaśnić należy, że problemy organizacyjne jednostki nie mogą stanowić uzasadnienia nieterminowego załatwienia spraw, lecz należy je traktować jako powód powstania przedmiotowych nieprawidłowości.

Kontrola wykazała, że również postępowania nr USC.5343.37.2021.KG, USC.5343.4.2022.AP²⁷, USC.5343.11.2022.AP, USC.5343.44.2021.AP nie zostały przeprowadzone w ustawowym terminie, a organ nie zastosował ww. sygnalizacji.

Jednocześnie w toku czynności kontrolnych stwierdzono opóźnienia w wysyłce pism. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania nr USC.5343.18.2021.KG z 10 maja 2021 r. zostało wysłane dopiero 26 maja 2021 r. W piśmie z 30 listopada 2022 wyjaśniono, iż:

„Pismo zostało wysłane dopiero 26.05.2021r., zamiast 10.05.2021, czyli dnia którego zostało ono sporządzone z uwagi na braki kadrowe. Ilość spraw do realizacji spowodowała, że pracownik nie był w stanie fizycznie zrealizować czynności w terminach ustawowych. Pracownik oprócz postępowań administracyjnych realizował zadania z zakresu czynności materialno-technicznych, wydawania zaświadczeń, nadawania nr PESEL”.

Dodatkowo kontrola wykazała, że zawiadomienie o wszczęciu postępowania nr USC.5343.44.2021.KG z 11 października 2021 r., wysłano dopiero 5 listopada 2021 r. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że zawiadomienie:

„omyłkowo wysłane z późniejszym terminem, tj. sporządzone 11.10.2021r., a wysłane 05.11.2021r., z uwagi na absencję (23.09 - 10.10.2021r.) i brak zastępstwa - braki kadrowe. Ilość spraw do realizacji spowodowała, że pracownik nie był w stanie fizycznie zrealizować czynności w terminach ustawowych. Pracownik oprócz postępowań administracyjnych realizował zadania z zakresu czynności materialno-technicznych, wydawania zaświadczeń, nadawania nr PESEL”.

Zauważyć należy, że również zawiadomienie sporządzone 24 lutego 2021 r. (USC.5343.2.2021.KG) zostało wysłane z dużym opóźnieniem tj. 8 marca 2021 r. W związku z powyższym podkreślenia wymaga, że mając na uwadze zasadę szybkości postępowania oraz treść art. 35 § 1 k.p.a. pisma powinny być wysyłane niezwłocznie po ich sporządzeniu. Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości były problemy organizacyjne Urzędu.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że wezwanie nr USC.5343.37.2021 sporządzono dopiero 1 września 2021 r., natomiast wniosek strony kompletny pod względem formalnym

²⁷ Nieprawidłowości dot. wskazanego postępowania opisano już na str. 6 niniejszego dokumentu.

wpłynął 9 sierpnia 2021 r. Podkreślić należy, że jest to data wszczęcia przedmiotowego postępowania, pomimo że w zawiadomieniu o jego wszczęciu organ wskazał błędnie 14 września 2021 r. Dodatkowo przedmiotowe zawiadomienie zostało sporządzone dopiero 11 października. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Przedmiotowe wezwanie sporządzono dopiero 1 września 2021r., z uwagi na fakt przebywania pracownika na urlopie w terminie od 02-16.08.2021r., absencje innych pracowników oraz na braki kadrowe. Ilość spraw do realizacji spowodowała, że pracownik nie był w stanie fizycznie zrealizować czynności w terminach ustawowych. Pracownik oprócz postępowań administracyjnych realizował zadania z zakresu czynności materialno-technicznych, wydawania zaświadczeń, nadawania nr PESEL.

Zawiadomienie zostało sporządzone dopiero 11.10.2021r. z uwagi na brak zastępstwa (zwolnienie L4 od 23.09 do 10.10.2021r.) i braki kadrowe”.

Powyższe należy uznać za przyczynę powstania przedmiotowych nieprawidłowości. W tym miejscu po raz kolejny należy podkreślić, że czynności organu powinny być dokonywane bez zbędnej zwłoki.

W toku kontroli stwierdzono, że w 3 sprawach sygnalizacja o nowym terminie załatwienia sprawy sporządzona została tego samego dnia co zawiadomienie o wszczęciu postępowania (dot. USC.5343.2.2021.KG, USC.5343.51.2021.AP, USC.5343.58.2021.AP). W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„sygnalizacja o nowym terminie załatwienia sprawy sporządzona była tego samego dnia co zawiadomienie o wszczęciu postępowania, z uwagi na braki personalne - jedna osoba zajmująca się sprawami z zakresu zadań trzech pracowników. Ilość spraw do realizacji spowodowała, że pracownik nie był w stanie fizycznie zrealizować czynności w terminach ustawowych. Pracownik oprócz postępowań administracyjnych realizował zadania z zakresu czynności materialno-technicznych, wydawania zaświadczeń, nadawania nr PESEL. Wiadomo było organowi, że nie zostanie dotrzymany termin na załatwienie sprawy zgodnie z Kpa”.

Wskazać należy, że jest to praktyka nieprawidłowa. Organ powinien dążyć do rozpatrzenia sprawy w terminie, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a. (tj. w ciągu miesiąca). Przewidywanie już na wstępie postępowania, że nie zakończy się w terminie, jest nieprawidłowe. Przedstawione w ww. zawiadomieniach argumenty („aktualna sytuacja epidemiologiczna oraz konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego”) nie mogą stanowić uzasadnienia braku podejmowania przez organ czynności w jak najkrótszym czasie oraz dążenia do rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie.

[dowód: akta kontroli str.: 21-143, 351-403]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia przez Burmistrza Kłodzka postępowań administracyjnych, na podstawie art. 35 u.e.l. oceniono **negatywnie**. Zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie oceniono **negatywnie**.

Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL

Kontroli poddano 20²⁸ spraw dotyczących udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. W toku czynności kontrolnych ustalono, że we wszystkich sprawach dot. udostępnienia ww. danych podmiotowi trzeciemu, wnioski złożone były na formularzach określonych na podstawie § 1 pkt 1 właściwego rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych²⁹.

Kontrola wykazała, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym (stwierdzona w tym zakresie nieprawidłowość zostanie opisana poniżej).

We wszystkich tych sprawach wnioskodawcami były podmioty zwolnione z ponoszenia wymaganych opłat za udostępnienie danych z rejestru na podstawie art. 53 pkt 1 u.e.l.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że organ w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL z reguły udostępniał dane zgodnie z żądaniem wnioskodawcy³⁰, w zakresie w jakim wykazał on uprawnienia do uzyskania żądanych danych.

Kontrola wykazała, że sprawy (za wyjątkiem jednej – USC.5345.140.2021) zostały załatwione terminowo.

W jednym przypadku organ wydał postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania z 8 grudnia 2021 r. nr USC.5345.630.2021.AM. Postanowienie zostało wydane prawidłowo, na podstawie art. 48 ust. 2 u.e.l. z uwagi na przekroczenie limitu trzystu danych jednostkowych udostępnianych w bieżącym roku kalendarzowym z rejestru PESEL. Postanowienie zawiera wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 124 § 1 k.p.a.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia i nieprawidłowości.

W odpowiedzi na wniosek nr USC.5345.180.2022.AM zabrakło wskazania imienia ojca, pomimo iż taka dana wynikała z zakresu żądania wnioskodawcy. Z wyjaśnień wniesionych pismem z 30 listopada 2022 r. wskazano, iż powyższe wynikało z „przeoczenia”.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że organ nieprawidłowo sporządził elektroniczną odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych nr USC.5345.490.2021.AM, gdyż wersja papierowa odpowiedzi została podpisana przez pracownika, natomiast wersja elektroniczna zawiera podpis Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Wersja papierowa została podpisana przez pracownika (Inspektora), natomiast każdy dokument wysłany elektronicznie musi być podpisany elektronicznie podpisem kwalifikowanym przez Kierownika USC a następnie pracownik wysyła dokument do wnioskodawcy”.

W związku z powyższym zauważyć należy, że skoro do wnioskodawcy wysyłany jest dokument w formie skanu pisma podpisanego przez pracownika, złożony podpis elektroniczny powinien być podpisem tego samego pracownika. Natomiast jeśli tylko Kierownik USC posiada

²⁸ USC.5345.02.2022.AM, USC.5345.60.2022.AM, USC.5345.120.2022.AM, USC.5345.180.2022.AM, USC.5345.240.2022.AM, USC.5354.300.2022.AB, USC.5354.360.2022.AB, USC.5354.420.2022.AB, USC.5345.540.2022.AM, USC.5345.560.2021.AM, USC.5345.490.2021.AM, USC.5345.420.2021, USC.5345.350.2021, USC.5345.280.2021, USC.5345.210.2021, USC.5345.140.2021, USC.5345.70.2021, USC.5345.01.2021, USC.5345.481.2021, USC.5345.630.2021.AM.

²⁹ Dz.U. poz. 2523 - obowiązujące do 13 lipca 2022 r.; Dz.U. z 2022 r. poz. 1493.

³⁰ Wyjątek stanowi sprawa nr USC.5345.180.2022.AM.

kwalifikowany podpis elektroniczny to również on powinien podpisać wersję papierową tego dokumentu. Podkreślenia wymaga, iż obie wersje dokumentu (papierowa i elektroniczna) powinny być tożsame. Osoba składająca podpis elektroniczny podpisuje dokument w znaczeniu tradycyjnym i jednocześnie zabezpiecza treść podpisywanego dokumentu. Wskazać należy, że § 59 ust. 1 ww. Instrukcji kancelaryjnej (dot. czynności kancelaryjnych w systemie tradycyjnym) wskazuje, że projekty pism **przeznaczone do wysyłki za pomocą środków komunikacji elektronicznej** przedstawia się do podpisu wyłącznie w postaci elektronicznej. W przypadku pisma przeznaczonego do wysyłki w postaci elektronicznej podpisujący podpisuje elektronicznie pismo w postaci elektronicznej; podpisuje odręcznie wydrukowaną treść pisma w postaci elektronicznej (egzemplarz przeznaczony do włączenia do akt sprawy), co wynika z § 59 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. Instrukcji kancelaryjnej. Powyższa nieprawidłowość wynika z niezajomości przepisów prawa.

Jednocześnie wskazać należy, że wyżej wskazany Inspektor, który podpisał się pod częścią odpowiedzi na udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL nie posiada stosownego upoważnienia Burmistrza do działania w tym zakresie w jego imieniu. Z przedstawionego w toku kontroli upoważnienia nr 0052.51.2019 z 22 października 2019 r. wynika, iż pracownik upoważniony jest do wykonywania w imieniu Burmistrza zadań związanych z obsługą dowodów osobistych, w szczególności (...) wydawania zaświadczeń i udostępniania danych. W związku z powyższym zauważyć należy, że udostępnianie danych na podstawie ustawy o dowodach osobistych nie jest tożsame z udostępnianiem danych na podstawie ustawy o ewidencji ludności.

Ponadto zauważyć należy, że ani w toku czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej, ani składając wyjaśnienia z 30 listopada 2022 r., pomimo wezwania, nie okazano kontrolerowi upoważnienia Kierownika USC do realizacji kontrolowanych zadań w imieniu Burmistrza. Na podstawie akt kontroli przeprowadzonej w 2019 r. ustalono, iż posiadał on stosowne upoważnienie, niemniej powyższe nie zostało obecnie udokumentowane, dlatego też wątpliwości budzi aktualność przedmiotowego dokumentu.

Jednocześnie stwierdzono, że w sprawie USC.5345.140.2021 pismem z 27 kwietnia 2021 r. organ wezwał wnioskodawcę na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. do uzupełnienia wniosku w terminie 10 dni. W przedmiotowym piśmie zawarto informację, że „nieuzupełnienie wniosku skutkować będzie wydaniem decyzji administracyjnej na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego”. Niemniej przedmiotowa decyzja nie została wydana, pomimo iż wnioskodawca nie uzupełnił wniosku. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, iż:

„sprawa USC.5345.140.2021 nie została zakończona decyzją przez niedopatrzenie z powodu że pismo było kierowane do trzech działów USC”.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że przedmiotowa sprawa, w której wniosek wpłynął 13 kwietnia 2021 r. nie została w żaden sposób zakończona, co stanowi naruszenie ogólnych zasad postępowania, m.in. zasady szybkości i prostoty postępowania, praworządności, dwuinstancyjności.

Kontrola wykazała, że w sprawie USC.5345.420.2021.AM we wniosku żądano udostępnienia danych z rejestru mieszkańców, natomiast organ udostępnił dane z rejestru PESEL. Z wyjaśnień wniesionych pismem z 30 listopada 2022 r. wynika, że powyższe wynikało z „omyłki”.

W toku kontroli stwierdzono, że organ nieprawidłowo, pismem z 26 lutego 2021 r. nr USC.5345.70.2021, wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia braków wniosku, na podstawie

art. 64 § 2 k.p.a., gdyż podanie było kompletne pod względem formalnym. Niemniej jeśli organ uznał, iż interes prawny nie został należycie udokumentowany, należało podjąć czynności wyjaśniające na podstawie art. 50 k.p.a., a w wezwaniu wskazać, że nieprzedłożenie wymaganych dokumentów skutkować będzie wydaniem decyzji o odmowie udostępnienia danych. Podkreślić należy, że badanie wykazania interesu prawnego, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości organu, dokonywane jest na etapie merytorycznej oceny uprawnienia wnioskodawcy do uzyskania danych. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur.

Jednocześnie zauważono, że odpowiedź na wniosek nr USC.5345.280.2021.AM zawiera datę – 2021.05.13, przy czym mając na uwadze, iż wniosek wpłynął 8 czerwca 2021 r., jest ona niewiarygodna. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Odpowiedź na pismo USC.5345.280.2021.AM została udzielona 16.06.2022r. co potwierdza raport rejestru mieszkańców natomiast na odpowiedzi widnieje data 13.05.2021 z powodu omyłki”.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestru PESEL sporządzonych w 2021 r., organ nie wskazywał podstawy prawnej działania. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa. W przypadku braku możliwości wydruku podstawy prawnej na formularzu systemowym, stosownym było sporządzanie pisma przewodniego, zawierającego podstawę prawną działania organu lub jej wskazanie w rubryce „uwagi”. Wskazać należy, że aktualnie organ powołuje podstawę prawną w ww. odpowiedziach (wydruki formularzy z systemu), jednak jest ona nieprawidłowa, bowiem art. 45 ust. 2a u.e.l. dotyczy wydawania zaświadczeń z rejestru PESEL, a nie udostępniania danych, o którym mowa w art. 46 ww. ustawy.

Na wnioskach, które wpłynęły drogą elektroniczną³¹ nie zamieszczano informacji o dokonaniu weryfikacji podpisu elektronicznego, o której mowa w § 47 ust. 4 ww. Instrukcji kancelaryjnej³².

Na pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych nie zamieszczono informacji co do sposobu wysyłki. Jedynie na pismach wysłanych elektronicznie napisano ołówkiem „ePuap”. Niemniej wskazać należy, że w myśl § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej na egzemplarzu pisma przeznaczonym do włączenia do akt sprawy zamieszcza się informację co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia. [dowód: akta kontroli str. 144-238, 351-403]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL na podstawie ustawy o ewidencji ludności, oceniono **negatywnie**.

³¹ USC.5345.240.2022.AM, USC.5345.490.2021.AM.

³² W myśl § 47 ust. 4 ww. Instrukcji kancelaryjnej³² jeżeli przesyłka w postaci elektronicznej lub załącznik do niej zawiera podpis elektroniczny (...) na wydruku opatrzonym pieczęcią wpływu nanosi się informację o ważności podpisu elektronicznego i integralności podpisanego dokumentu oraz dacie tej weryfikacji (na przykład "podpis elektroniczny zweryfikowany w dniu ...[data]; wynik weryfikacji: ważny/nieważny/brak możliwości weryfikacji), a także czytelny podpis sporządzającego wydruk.

Odmowa udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL

W kontrolowanym okresie organ wydał 9 decyzji administracyjnych o odmowie udostępnienia danych³³. Wszystkie zostały poddane kontroli³⁴.

We wszystkich sprawach dot. udostępnienia ww. danych podmiotowi trzeciemu, wnioski złożone były na formularzach określonych na podstawie § 1 pkt 1 właściwego rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych³⁵.

Kontrola wykazała, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym.

W toku kontroli stwierdzono, że wnioskodawcy, jeśli było to wymagane, wnieśli stosowne opłaty za udostępnienie danych oraz wymaganą opłatę skarbową w przypadku złożenia pełnomocnictwa.

Postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o odmowie udostępnienia danych, które zawierały zgodnie z art. 107 k.p.a.: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną (przy czym niepełną), rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, podpis oraz pieczęć Burmistrza.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2022 r. nr USC.5345.452.2022 organ nieprawidłowo wezwał na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. do uzupełnienia braku wniosku w postaci przesłania potwierdzenia uiszczenia opłaty za udostępnienie danych jednostkowych. Wyjaśnić należy że w przypadku stwierdzenia braków fiskalnych, organ obowiązany jest zastosować procedurę przewidzianą w art. 261 § 1 i § 2 k.p.a.³⁶

W sprawie USC.5345.303.2022.AM organ pismem z 18 maja 2022 r. wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku z uwagi na fakt, „że w rejestrze PESEL nie ma rekordu pod którym można wygenerować jakiegokolwiek dane dzieci osoby zmarłej”. Prawdą jest iż poszukiwanie dzieci danej osoby nie jest możliwe na podstawie danych gromadzonych w rejestrze PESEL, niemniej we wniosku zostało wskazane nazwisko osoby poszukiwanej, imię ojca, matki oraz nazwisko rodowe matki. W związku z powyższym wnioskodawca przedstawił wystarczające dane do wyszukania informacji w rejestrze. Jednocześnie organ dokonał wezwania na podstawie art. 50 k.p.a., niemniej wskazując, iż jest to brak formalny (art. 64 k.p.a.) i nie informując wnioskodawcy o konsekwencjach nie uzupełnienia wniosku.

³³ Przed rozpoczęciem kontroli jednostka poinformowała pismem z 17 października 2022 r., nr USC.1710.4.2022.AP/90802, iż wydała 13 decyzji w tym zakresie. Jednakże dane te nie potwierdziły się w trakcie czynności kontrolnych w siedzibie jednostki kontrolowanej.

³⁴ USC.5345.661.2021, USC.5345.452.2022.AM, USC.5345.303.2022.AM (2 decyzje), USC.5345.199.2022.AM, USC.5345.225.2022, USC.5345.132.2022, USC.5345.408.2021, USC.5345.660.2022.

³⁵ Dz.U. poz. 2523 - obowiązujące do 13 lipca 2022 r.; Dz.U. z 2022 r. poz. 1493.

³⁶ Zgodnie z dyspozycją art. 261 § 1 i § 2 k.p.a. jeżeli strona nie wpłaciła należności tytułem opłat i kosztów postępowania, które zgodnie z przepisami powinny być uiszczone z góry, organ administracji publicznej prowadzący postępowanie wyznaczy jej termin do wniesienia tych należności. Termin ten nie może być krótszy niż siedem dni, a dłuższy niż czternaście dni. Jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, podanie podlega zwrotowi lub czynność uzależniona od opłaty zostanie zaniechana.

W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, iż:

„Zgodnie z art. 47 ust. 4 ustawy o ewidencji ludności przez dane jednostkowe rozumie się informację uzyskane z rejestru Pesel oraz rejestrów mieszkańców dotyczące **jednej osoby**.

Wyjaśniam że, wykazany interes prawny w uzyskaniu danych gromadzonych w rejestrze PESEL oraz rejestrach mieszkańców musi bezsprzecznie odnosić się do konkretnej osoby, a nie kręgu osób noszących to samo imię i nazwisko. Po za tym aby odnaleźć osobę w rejestrze Pesel Wnioskodawca musi podać przede wszystkim imię i nazwisko dodatkowo imiona rodziców bądź datę urodzenia czy PESEL co pozwala na precyzyjne i bezsprzeczne odnalezienie osoby. W tym wypadku podane zostało jedynie nazwisko które wskazuje na kobietę oraz mężczyznę a także imiona i nazwiska rodziców organ nie może sobie domniemywać o którą osobę chodzi bo przecież naruszałoby to dobra osobiste osób, które nie pozostają w żadnym stosunku prawnym z Wnioskodawcą. To wnioskodawca jest zobowiązany do zidentyfikowania osoby a nie organ. Podane we wniosku dane były w sprawie niewystarczające.

W takiej sytuacji, aby mogło dojść do udostępnienia danych osobowych w trybie interesu faktycznego konieczne jest uzyskanie jej zgody a co za tym idzie Organ musi znać adres na jaki ma być wysłane zawiadomienie, niestety nie można było odnaleźć osoby ze względu na brak danych personalnych osoby poszukiwanej dlatego też wezwano Wnioskującego do uzupełnienia danych.

Zatem, aby uzyskać interes prawny wnioskodawca po pierwsze zobowiązany jest wyraźnie zidentyfikować osoby o które dane występuje. Ze względu na niemożność uzyskania zgody na udostępnienie danych wyrażonej przez osobę o które wystąpił wnioskodawca (tryb interesu faktycznego) została wydana decyzja .

Wezwanie zostało oparte na podstawie art. 50 Kpa do uzupełnienia wniosku a nie do uzupełnienia braków formalnych z przeoczenia nie pouczono o konsekwencji nie uzupełnienia wniosku”.

Wyjaśnienia odnośnie interesu prawnego nie zostały uwzględnione, gdyż ponownie należy zauważyć, iż wniosek dotyczył udostępnienia danych **w trybie interesu faktycznego**. Podkreślić należy, iż jeśli wnioskodawca wskazuje, że posiada interes faktyczny w uzyskaniu danych, organ nie weryfikuje czy osoba ta posiada interes prawny (gdyż zapewne go nie posiada), w związku z powyższym wyjaśnienia w tym zakresie są niezrozumiałe. Interes faktyczny dotyczy sytuacji, gdy wnioskodawca jest zainteresowany uzyskaniem danych osoby poszukiwanej, jednak nie może przy tym powołać się na przepisy prawa (np. poszukuje krewnych, potrzebuje skontaktować się z osobą wskazaną we wniosku). Osoba poszukiwana musi w takim przypadku wyrazić zgodę na udostępnienie jej danych. Zauważyć należy, że osoba, której dane zostały wpisane w ww. wniosku nie figuruje w rejestrze PESEL, o czym organ powinien poinformować wnioskodawcę.

Niezrozumiałe jest również dlaczego w uzasadnieniu do przedmiotowej decyzji przy uzasadnieniu faktu odmowy została poruszona kwestia wykazania interesu prawnego, skoro

wnioskodawca prosił o udostępnienie danych w trybie interesu faktycznego. Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów.

W sprawie USC.5345.225.2022.AM wystosowano wezwanie, a następnie wydano decyzję w sprawie odmowy udostępnienia danych z uwagi na fakt, iż wskazane dane „są niewystarczające do odnalezienia poszukiwanej osoby” (zapis w wezwaniu) i „okazały się niewystarczające do wyszukania w Rejestrze PESEL osoby poszukiwanej (zapis w decyzji). Zauważyć należy, że po wpisaniu w wyszukiwarce rejestru imienia i nazwiska oraz wskazanego adresu oraz zaznaczenia opcji „dane aktualne i historyczne” oraz adres stały i czasowy, wyszukana zostaje **jedna** osoba spełniająca przedmiotowe kryteria wyszukiwania. W związku z powyższym nieprawidłowe było wystosowanie przedmiotowego wezwania, a następnie wydanie decyzji. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, iż:

„wezвано wnioskodawcę do wskazania o dodatkowe dane z powodu że Wnioskodawca wskazał imię i nazwisko oraz ostatnie miejsce zamieszkania co jest niewystarczające z uwagi na fakt że to samo imię i nazwisko może przecież nosić zarówno córka jak i matka jeżeli podana była by przynajmniej data, chociażby rok urodzenia wtedy nie mielibyśmy wątpliwości natomiast w tym wypadku nie byliśmy do końca przekonani czy chodzi o konkretną osobę”.

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie, mając na uwadze, że w rejestrze PESEL figuruje tylko jedna osoba o tym imieniu i nazwisku oraz adresie zamieszkania, wątpliwości organu nie są zrozumiałe. Powyższe wyjaśnienia miałyby zastosowanie w sytuacji, gdy po wpisaniu do rejestru przedmiotowych danych system wyszukałby więcej niż jedną osobę. Niemniej w omawianym przypadku tylko jedna osoba odpowiada kryteriom wskazanym we wniosku.

Z udostępnionych w toku kontroli akt wynika, iż wersję papierową decyzji nr USC.5345.132.2022.AM podpisał Burmistrz Kłodzka, natomiast elektronicznie została podpisana przez Kierownika USC. W wyjaśnieniach z 30 listopada 2022 r. wskazano, że:

„Decyzje podpisywane są przez Burmistrza Miasta Kłodzka, natomiast Kierownik USC weryfikuje i podpisuje wysyłkę dokumentu w systemie EPUAP”.

W związku z powyższym wyjaśnić należy, iż jest to praktyka nieprawidłowa. Jak już wykazano we wcześniejszej części niniejszego dokumentu podpis tradycyjny oraz elektroniczny umieszczany na piśmie musi być tożsamy. Jednocześnie tożsama musi być data złożenia podpisu oraz data widniejąca na dokumencie. Powyższe jest szczególnie istotne w przypadku decyzji administracyjnych. Tymczasem ww. rozstrzygnięcie w formie papierowej podpisane zostało 25 marca 2022 r. (podpis Burmistrza), natomiast elektroniczny egzemplarz decyzji został podpisany przez Kierownika USC 28 marca 2022 r. Podkreślenia wymaga, że datą wydania decyzji jest dzień podpisania decyzji³⁷. Dodatkowo mając na uwadze, iż decyzja jest doręczana elektronicznie musi być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Osoba składająca podpis elektroniczny podpisuje dokument w znaczeniu tradycyjnym. Elektroniczna wersja rozstrzygnięcia nie może się różnić od wersji papierowej. Doręczenie skanu decyzji nie zawierającego podpisu elektronicznego jest nieprawidłowe, tak samo jak doręczenie skanu

³⁷ *Vide* R. Hauser, M. Wierzbowski (red), *Kodeks postępowania administracyjnego*. Komentarz, art. 107 k.p.a., wyd. 7, Warszawa 2021 r.

wprawdzie podpisanego elektronicznie, ale w innym dniu oraz przez inną osobę niż wersja papierowa. Podkreślić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 14 § 1a k.p.a. pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną **organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią**. W tym miejscu przypomnieć również należy treść § 59 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 ww. Instrukcji kancelaryjnej (dot. czynności kancelaryjnych w systemie tradycyjnym)³⁸.

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że na wnioskach, które wpłynęły drogą elektroniczną nie zamieszczano informacji o dokonaniu weryfikacji podpisu elektronicznego, o której mowa w § 47 ust. 4 ww. Instrukcji kancelaryjnej³⁹.

W podstawach prawnych wydanych decyzji zabrakło powołania art. 47 ust. 3 u.e.l., który określa, iż odmowa udostępnienia danych następuje w formie decyzji oraz art. 50 ust. 1 pkt 2 u.e.l., który wskazuje właściwy w sprawie organ. Ponownie należy podkreślić należy, że podstawa prawna decyzji musi być powołana dokładnie.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że decyzja z 20 stycznia 2022 r. USC.5345.661.2021.AM została wysłana dopiero 3 marca 2022 r., co stanowi naruszenie zasady szybkości postępowania.

Odnosząc się do kwestii terminowości prowadzenia przedmiotowych spraw zauważyć należy, że 7⁴⁰ spośród nich nie zostało załatwionych w terminie. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy **wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić **nie później niż w ciągu miesiąca**. Jednocześnie we wskazanych sprawach nie zastosowano sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy, do czego zobowiązuje organ art. 36 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 239-403]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące odmowy udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL na podstawie ustawy o ewidencji ludności, oceniono **negatywnie**.

³⁸ § 59 ust. 1 Instrukcji kancelaryjnej wskazuje, że projekty pism przeznaczone do wysyłki za pomocą środków komunikacji elektronicznej przedstawia się do podpisu wyłącznie w postaci elektronicznej. W przypadku pisma przeznaczonego do wysyłki w postaci elektronicznej podpisujący podpisuje elektronicznie pismo w postaci elektronicznej; podpisuje odręcznie wydrukowaną treść pisma w postaci elektronicznej (egzemplarz przeznaczony do włączenia do akt sprawy), co wynika z § 59 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. Instrukcji kancelaryjnej.

³⁹ W myśl § 47 ust. 4 ww. Instrukcji kancelaryjnej³⁹ jeżeli przesyłka w postaci elektronicznej lub załącznik do niej zawiera podpis elektroniczny (...) na wydruku opatrzonym pieczęcią wpływu nanosi się informację o ważności podpisu elektronicznego i integralności podpisanego dokumentu oraz dacie tej weryfikacji (na przykład "podpis elektroniczny zweryfikowany w dniu ...[data]; wynik weryfikacji: ważny/nieważny/brak możliwości weryfikacji), a także czytelny podpis sporządzającego wydruk.

⁴⁰ USC.5345.661.2021, USC.5345.452.2022.AM, USC.5345.303.2022.AM (2 decyzje), USC.5345.132.2022, USC.5345.408.2021, USC.5345.660.2022.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Kłodzka zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oceniono negatywnie.

W związku z powyższym, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Prawidłowo ustalać strony postępowania.
2. W trybie art. 64 § 2 k.p.a. wzywać do uzupełnienia jedynie braków formalnych podania.
3. W zawiadomieniach o wszczęciu postępowania wskazywać prawidłową datę jego wszczęcia.
4. Informować strony o treści art. 41 k.p.a.
5. Prawidłowo formułować treść pism kierowanych do stron postępowania.
6. Czynności z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie stosownej adnotacji.
7. Przestrzegać dyspozycji art. 79 k.p.a.
8. Prawidłowo ustalać termin oględzin, z uwzględnieniem czasu niezbędnego na doręczenie korespondencji oraz terminu, o którym mowa w art. 79 § 1 k.p.a.
9. Prawidłowo zawiadamiać wszystkie strony o planowanych oględzinach.
10. Dołożyć należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji w toku postępowania, w szczególności w zakresie oznaczania stron.
11. W sytuacji, gdy zachodzi konieczność zapewnienia nieobecnej stronie udziału w prowadzonym postępowaniu, występować do sądu o ustanowienie kuratora.
12. Dołożyć należytej staranności, aby korespondencję kierować na właściwy adres.
13. W każdym przypadku procedować podania składane przez stronę.
14. Przestrzegać dyspozycji art. 79a § 1 k.p.a.
15. W przypadku, gdy w postępowaniu łącznie rozpatrywanych jest kilka spraw, w każdej sprawie wydawać odrębną decyzję.
16. W decyzjach przywoływać prawidłową podstawę prawną.
17. Na wydawanych decyzjach zamieszczać adnotację o opłacie skarbowej.
18. W nagłówkach pism stosować prawidłowe oznaczenie organu.
19. Na pismach zamieszczać informację co do sposobu wysyłki, potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.
20. Sprawy załatwiać terminowo, w przypadku braku możliwości, w każdym przypadku stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a. Przestrzegać zasady szybkości postępowania.
21. Udostępniać dane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy.
22. Prawidłowo podpisywać pisma (w szczególności decyzje administracyjne) przeznaczone do wysyłki w postaci elektronicznej.
23. Odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych opatrywać pieczęcią i podpisem organu lub prawidłowo upoważnionego pracownika.
24. W przypadku niezuzupełnienia wniosku przez stronę, wezwaną na podstawie art. 50 § 1 k.p.a., wydawać stosowaną decyzję administracyjną.
25. Podejmując czynności wyjaśniające na podstawie art. 50 k.p.a. informować wnioskodawcę o konsekwencjach niezuzupełnienia wniosku.
26. Dołożyć należytej staranności, aby odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru, zawierała prawidłową datę.
27. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych wskazywać prawidłową podstawę prawną działania organu.

28. Dokumentować w aktach fakt dokonania weryfikacji podpisu elektronicznego wnioskodawcy.
29. W przypadku stwierdzenia braków fiskalnych stosować procedurę przewidzianą w art. 261 § 1 i § 2 k.p.a.
30. W sytuacji, gdy wnioskodawca wykazuje interes faktyczny w udostępnieniu danych, stosować odpowiedni tryb postępowania.
31. Prawidłowo weryfikować możliwość udostępnienia danych z rejestru PESEL, stosując odpowiednie kryteria wyszukiwania.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie w terminie **do 28 lutego 2023 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Jarosław Obremski

